

Beleidsregels gemeentelijke schuldhulpverlening gemeente Pijnacker-Nootdorp 2017

Het college van de gemeente Pijnacker-Nootdorp;

gezien het advies van de afdeling Beleid d.d. 5 december 2017;

het advies van de Adviesraad Werk en Inkomen d.d. 20 november 2017;

gelet op de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;

besluit:

vast te stellen de volgende Beleidsregels gemeentelijke schuldhulpverlening gemeente Pijnacker-Nootdorp 2017;

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pijnacker-Nootdorp;
2. inwoner: ingezetene die op grond van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens bij de gemeente Pijnacker-Nootdorp is ingeschreven;
3. verzoeker: persoon die zich tot het college wendt voor schuldhulpverlening;
4. schuldhulpverlening: het ondersteunen bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden indien redelijkerwijs is te voorzien dat verzoeker niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, alsmede de nazorg;
5. schuldhulpverleningstraject: het totaalpakket van ondersteuning vanaf aanvraag schuldhulpverlening tot en met de afronding van de minnelijke schuldregeling, inclusief het opstellen van een verklaring voor de wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP) en nazorg;
6. minnelijke schuldregeling: regeling tussen schuldenaar en schuldeisers gericht op aflossing van schulden gedurende 36 maanden waarbij een deel van de vorderingen wordt kwijtgescholden en waarbij de schuldhulpverlener optreedt als intermediair tussen schuldenaar en schuldeisers;
7. WSNP: Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen: wettelijke schuldregeling waarbij een aflossingsregeling tussen schuldenaar en schuldeisers wordt opgelegd door de rechtbank.

Artikel 2. Doelgroep gemeentelijke schuldhulpverlening

Alle inwoners van de gemeente Pijnacker-Nootdorp van 18 jaar en ouder kunnen zich tot het college wenden voor schuldhulpverlening met uitzondering van:

- a. personen die al eerder gebruik hebben gemaakt van schuldhulpverlening (recidivisten) waarbij door eigen toedoen het traject voortijdig is beëindigd voor een periode van:
  - 5 jaar
  - 2 jaar (als er sprake is van minderjarige kinderen in het gezin).

De uitsluitingsperiode wordt toegepast vanaf de datum van beëindiging van de (eerdere) minnelijke schuldregeling dan wel beëindiging van een WSNP-traject.

- b. personen die fraude hebben gepleegd ten koste van maatschappelijke middelen zoals uitkeringen sociale zekerheid en die in verband daarmee zijn veroordeeld of aan wie een bestuurlijke sanctie is opgelegd;
- c. zelfstandige ondernemers. Zij kunnen een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) of worden verwezen naar een in zelfstandigen gespecialiseerd bureau.

Artikel 3. Aanbod schuldhulpverlening

Het college verleent aan verzoeker schuldhulpverlening indien het college schuldhulpverlening noodzakelijk acht, gebaseerd op de uitgangspunten zoals neergelegd in het Beleidsplan gemeentelijke schuldhulpverlening. De vorm waarin de gemeente schuldhulpverlening aanbiedt, is van meerdere factoren afhankelijk en kan per situatie verschillen. De factoren die een rol kunnen spelen zijn:

- a. aard en omvang van de schulden;
- b. inkomsten en uitgaven;
- c. psychosociale situatie of verslavingsproblematiek;

- d. houding en gedrag van verzoeker;
- e. gezinssituatie;
- f. woonsituatie;
- g. een eventueel eerder gebruik van minnelijke en wettelijke schuldhulpverlening.

Artikel 4. Verplichtingen Verzoeker

1. Verzoeker doet aan het college op verzoek en onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op schuldhulpverlening, zowel bij de aanvraag als gedurende het schuldhulpverleningstraject. Verzoeker heeft in ieder geval een informatieplicht bij:
  - a. wijzigingen in het inkomen of uitkering;
  - b. wijzigingen in de gezinssituatie (kinderen die uit huis gaan of thuis komen wonen, vertrek partner of inwoning nieuwe partner dan wel andere personen);
  - c. wijzigingen met betrekking tot onderhuurders en/of kostgangers;
  - d. wijzigingen met betrekking tot de huisvestingssituatie, verhuizing, huurverhoging, levering van energie;
  - e. wijzigingen in de kosten/vaste lasten van bijvoorbeeld zorgverzekering;
  - f. wijzigingen in overige kosten of lasten voor zover hier niet genoemd, maar die wel van belang zijn voor de uitvoering van het schuldhulpverleningstraject.
2. Verzoeker is verplicht om alle medewerking te verlenen die nodig is gedurende de aanvraagperiode en tijdens het schuldhulpverleningstraject. Verzoeker is in ieder geval verplicht:
  - a. tijdig te verschijnen op de afgesproken plaats en tijd op een afspraak. Als een afspraak vanwege dringende redenen niet kan worden nagekomen, wordt deze tijdig, uiterlijk 24 uur voor de afspraak, afgemeld;
  - b. formulieren volledig in te vullen op het afgesproken moment in te leveren en indien noodzakelijk te voorzien van (kopieën van) de benodigde bewijsstukken;
  - c. volledige openheid van zaken aangaande de schulden te geven en zijn post te openen;
  - d. indien van toepassing, alle belastingaangiften te doen of te hebben gedaan over het lopende en de daaraan voorafgaande 5 jaren en hiervan de (voorlopige) aanslag te overleggen. De verzoeker onderneemt actie om nog niet afgeronde aangiften in orde te maken;
  - e. de voorwaarden uit de schuldregelingsovereenkomst na te komen;
  - f. indien noodzakelijk geacht, deel te nemen aan activiteiten die kennis en vaardigheden (financieel of anderszins) vergroten en noodzakelijk zijn voor het aanpakken/oplossen van financiële problemen;
  - g. zich, indien noodzakelijk geacht, onder behandeling van een professioneel hulp/zorgverlener te stellen;
  - h. de verzoeker beschikt over huisvesting en staat ingeschreven in de Gemeentelijke basisadministratie van Pijnacker-Nootdorp.
3. De verzoeker zet zich in om het inkomen te vergroten ten behoeve van aflossing van schulden:
  - a. de verzoeker werkt, indien van toepassing, mee aan een re-integratietraject om door betaald werk het inkomen te verhogen;
  - b. de verzoeker tracht indien mogelijk andere financiële hulpbronnen aan te boren bijvoorbeeld door parttime werk uit te breiden naar fulltime werk;
  - c. de niet (volledig) werkende partner tracht, indien mogelijk, werk te vinden of parttime werk uit te breiden naar zo mogelijk fulltime werk;
  - d. een inwonend, meerderjarig kind betaalt, afhankelijk van de inkomenssituatie, kostgeld. De hoogte ervan is ter beoordeling aan de gemeente;
  - e. indien niet noodzakelijk voor het woon-werk verkeer heeft de verzoeker geen auto, tenzij de noodzaak van het bezit blijkt uit een Wmo-indicatie en een beschikking.
4. De verzoeker maakt vanaf het moment van aanmelding voor toelating tot de gemeentelijke schuldhulpverlening geen nieuwe schulden.

Artikel 5. Afwijzen en Beëindigen

1. Indien verzoeker niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt als bedoeld in artikel 4 kan het college besluiten om schuldhulpverlening te weigeren dan wel een schuldhulpverleningstraject te beëindigen.
2. Alvorens te besluiten tot afwijzing dan wel beëindiging op basis van artikel 4, eerste lid onder a, b en c, wordt verzoeker eenmaal een redelijke hersteltermijn geboden om alsnog, binnen de gestelde termijn, de gevraagde medewerking te verlenen of informatie te verstrekken.

Artikel 6. Beëindiginggronden

Onverminderd de overige bepalingen in deze beleidsregels, kan het college besluiten tot beëindiging van de schuldhulpverlening indien:

- a. de verzoeker zich ten opzichte van de medewerkers, belast met werkzaamheden verband houdend met de gemeentelijke schuldhulpverlening, misdraagt;
- b. op grond van – zo later is gebleken – onjuiste gegevens schuldhulpverlening aan verzoeker is toegekend, terwijl indien dit ten tijde van de besluitvorming bekend was geweest bij het college, een andere beslissing zou zijn genomen;
- c. de verzoeker zijn beschikbare aflossingscapaciteit of vermogen niet volledig wil gebruiken voor de aflossing van zijn schulden;
- d. de verzoeker in staat is om zijn schulden (weer) zelf te regelen dan wel in staat is de schulden zelfstandig te beheren;
- e. de geboden hulpverlening, gelet op de persoonlijke omstandigheden van verzoeker, niet (langer) passend is;
- f. schuldeiser(s) hun medewerking weigeren aan een minnelijke schuldregeling;
- g. de verzoeker is toegelaten tot de WSNP;
- h. de verzoeker failliet is verklaard;
- i. het schuldhulpverleningstraject succesvol is afgerond.

Artikel 7. Hernieuwde aanvraag na beëindiging eerder traject

1. Indien minder dan 5 jaar voorafgaande aan de dag waarop het verzoek is ingediend, door verzoeker een schuldregeling succesvol is afgerond (zowel minnelijk als wettelijk) kan een aanvraag schuldhulpverlening worden afgewezen.
2. Indien er in de in het eerste lid genoemde situatie sprake is van minderjarige kinderen in het gezin geldt een periode van 2 jaar waarbinnen een aanvraag schuldhulpverlening kan worden afgewezen.
3. Indien minder dan 1 jaar voorafgaande aan de dag waarop het verzoek is ingediend de verzoeker zich uit de aanvraagprocedure heeft teruggetrokken voordat er besloten is op de aanvraag of als de aanvraag is afgewezen, kan een aanvraag schuldhulpverlening worden afgewezen.
4. Indien verzoeker schulden heeft die ook onderdeel waren van een eerdere schuldregeling (minnelijk zowel wettelijk) kan een aanvraag schuldhulpverlening worden afgewezen.

Artikel 8. Onvoorziene omstandigheden

1. Het college kan in zeer bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van de bepalingen in deze regeling indien onverkorte toepassing daarvan aanleiding geeft of zou leiden tot disproportionele onredelijkheid of onbillijkheid.
2. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het college.

Artikel 9. Inwerkingtreding en intrekking vorige beleidsregels

1. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na publicatie.
2. De Beleidsregels gemeentelijke schuldhulpverlening gemeente Pijnacker-Nootdorp 2013 worden ingetrokken.

Artikel 10. Citeertitel

Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als Beleidsregels gemeentelijke schuldhulpverlening gemeente Pijnacker-Nootdorp 2017.

Vastgesteld in de vergadering van 5 december 2017

*de secretaris,
drs. J.P.R. Woudstra*

*de burgemeester,
mw. F. Ravestein*

Algemene toelichting

In november 2012 heeft de gemeenteraad het Beleidsplan gemeentelijke schuldhulpverlening vastgesteld. In juni 2017 is een geactualiseerd beleidsplan vastgesteld door de raad. In dit beleidsplan zijn de uitgangspunten van de gemeente Pijnacker-Nootdorp neergelegd op het terrein van minnelijke schuldhulpverlening. Deze beleidsregels zijn een nadere uitwerking hiervan. De burger weet hierdoor wat de voorwaarden zijn om in aanmerking te komen voor toelating tot de gemeentelijke schuldhulpverlening en waaraan hij/zij zich dient te houden. De gemeente weet op haar beurt welke verplichtingen zij aan de burger mag opleggen en wanneer zij de toegang tot de gemeentelijke schuldhulpverlening kan weigeren of beëindigen.

Voor de toegang tot de gemeentelijke schuldhulpverlening is het van belang om te benadrukken dat afwijzing en beëindiging van een schuldhulpverleningstraject in concreto de minnelijke schuldhulpverlening betreft. In het voorstadium, wanneer (nog) geen aanvraag voor de minnelijke schuldhulpverlening is ingediend, kunnen verzoekers een beroep doen op informatie- en adviesgesprekken en kan doorverwijzing naar ketenpartners plaatsvinden.

Op de gemeentelijke schuldhulpverlening is per 1 juli 2012 de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2. Doelgroep gemeentelijke schuldhulpverlening

Conform de visie zoals neergelegd in het Beleidsplan gemeentelijke schuldhulpverlening staat schuldhulpverlening in beginsel open voor alle inwoners van Pijnacker-Nootdorp van 18 jaar en ouder. Een aantal specifieke groepen wordt uitgesloten van de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Verzoekers die eerder een beroep op de gemeentelijke schuldhulpverlening hebben gedaan en waarbij het traject is beëindigd op basis van verwijtbaarheid van verzoeker behoren niet tot de doelgroep. Verzoekers worden gedurende een periode van 5 jaar uitgesloten van schuldhulpverlening. Indien er sprake is van minderjarige kinderen in het gezin, geldt een uitsluitingsperiode van 2 jaar. De uitsluitingsperiode geldt vanaf de datum van beëindiging van de minnelijke schuldhulpverlening, dan wel beëindiging van een WSNP-traject. In de WSNP wordt een uitsluitingsperiode van 10 jaar gehanteerd. Dit is echter erg lang, waardoor schulden en problemen mogelijk al zover opgelopen zijn, dat deze nog moeilijk aan te pakken zijn.

Fraude met uitkeringen mag niet worden beloond door vervolgens de persoon in kwestie te helpen bij het oplossen van de door fraude ontstane schulden. Hiermee wordt aangesloten bij de vernieuwde Fraudewet die met ingang van 1 januari 2013 is ingevoerd.

Daarnaast kunnen zelfstandig ondernemers geen beroep doen op gemeentelijke schuldhulpverlening omdat specifieke kennis rondom bedrijfsvoering en eventuele bedrijfsbeëindiging hierbij is vereist. Ondernemers worden daarom doorverwezen naar een ter zake kundige organisatie. Wel staat schuldhulpverlening open aan natuurlijke personen die (onder andere) schulden hebben in verband met de liquidatie van een onderneming mits de onderneming is beëindigd.

Artikel 3. Aanbod schuldhulpverlening

Een gerichte en selectieve toepassing van schuldhulpverlening vraagt om maatwerk. De inzet van producten kan per situatie verschillen. Er worden in dit artikel factoren genoemd die bepalen in welke mate de gemeente één of meerdere producten schuldhulpverlening aanbiedt. Daarbij zijn de begrippen 'regelbare schuld' en 'regelbare schuldenaar' conform de indeling in het beleidsplan van belang. Afhankelijk van de persoonlijke situatie wordt besloten welke dienstverlening vervolgens kan worden ingezet.

Artikel 4. Verplichtingen Verzoeker

Met dit artikel wordt de eigen verantwoordelijkheid van de hulpvrager voorop gesteld. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van mensen zelf om tijdig de benodigde, recente informatie te geven, mee te werken om uit de bestaande situatie te komen en zoveel mogelijk van de schulden aan schuldeisers af te lossen. De verplichtingen die verzoeker worden opgelegd zijn zowel in de fase van aanvraag als gedurende de looptijd van een traject van toepassing.

Hoewel veel verplichtingen in dit artikel zijn benoemd, is het geen limitatieve opsomming. Het college kan een besluit nemen over eventueel niet in dit artikel benoemde verplichtingen die niet nageleefd worden.

Artikel 5. Afwijzen en beëindigen

Indien verzoeker niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 4 kan het college besluiten om een aanvraag schuldhulpverlening af te wijzen dan wel een schuldhulpverleningstraject te beëindigen.

In de fase tot en met de beoordeling van de aanvraag is er sprake van een afwijzing. Nadat de verzoeker is toegelaten tot de gemeentelijke schuldhulpverlening gaat het om beëindiging.

Alvorens dat te doen wordt, conform het tweede lid, verzoeker eenmaal een termijn geboden om alsnog, de gevraagde medewerking te verlenen of informatie te verstrekken.

Het vierde lid van artikel 4 wordt hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat het ontstaan van nieuwe schulden niet kan worden teruggedraaid. Er wordt direct overgegaan tot afwijzing van de aanvraag of beëindiging van het schuldhulpverleningstraject.

De hersteltermijn die aan verzoeker wordt gesteld is in dit artikel bewust niet benoemd. De termijn dient een redelijke te zijn. Wat redelijk is, hangt samen met het type verplichting. Komt verzoeker ook gedurende de herstelperiode zijn verplichting niet na, dan kan het college alsnog besluiten tot weigering of beëindiging van de schuldhulpverlening. In het kader van eigen verantwoordelijkheid wordt een eenmalige hersteltermijn voldoende geacht.

Artikel 6. Beëindiginggronden

In dit artikel wordt beschreven wanneer schuldhulpverlening kan worden beëindigd. Het artikel laat in ieder geval de werking van artikel 5 onaangetast. Tevens kan een traject beëindigd worden omdat een klant niet meer tot de doelgroep behoort. Denk hierbij aan verhuizing naar een andere gemeente, overlijden etc.

Daar waar Pijnacker-Nootdorp wil staan voor een selectieve en gerichte toepassing van schuldhulpverlening kan dat betekenen dat schuldhulpverlening wordt beëindigd indien de vorm van hulpverlening niet langer aansluit bij de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker. Bij een beëindiging van het traject kan nog gericht specifieke dienstverlening ingezet worden, zoals bijvoorbeeld informatie- en adviesgesprekken nadat een schuldregeling niet is gelukt.

Artikel 7. Hernieuwde aanvraag na beëindiging eerder traject

Op basis van het principe van eigen verantwoordelijkheid, wordt een nadrukkelijke grens gesteld aan het kunnen doen van hernieuwde aanvragen. Schuldhulpverlening is in principe éénmalig. Het is niet de bedoeling dat er ongelimiteerd gebruik gemaakt wordt van deze ondersteuning. Dit zou het leereffect bij een schuldregeling ondermijnen én ervoor zorgen dat onverantwoord bestedingsgedrag in stand wordt gehouden. Bovendien neemt de kans op een succesvolle minnelijke regeling af, omdat schuldeisers vaak niet bereid zijn opnieuw medewerking te verlenen.

Dit artikel gaat evenwel niet alleen over eigen verantwoordelijkheid. Dit artikel gaat ook over prioriteitstelling: keuzes tot al dan niet toelaten tot de schuldhulpverlening dienen mede te worden gemaakt tegen de organisatorische achtergrond van beschikbare formatie en tijd.

Bij het bepalen of een persoon al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening telt de verleende schuldhulpverlening en de contacten daaromtrent vóór de inwerkingtreding van deze beleidsregels ook mee.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het uitvallen in het stadium tot en met het indienen van de aanvraag gemeentelijke schuldhulpverlening en uitval in de periode nadat de verzoeker is toegelaten tot de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Verzoekers met schulden als gevolg van sociale zekerheidsfraude waarvoor verzoeker is veroordeeld of waarvoor een sanctie is opgelegd vallen onder artikel 2.

De grote beleidsvrijheid zoals aan de gemeente gegeven om een dergelijke recidivebepaling op te nemen, ontslaat de gemeente niet van de verplichting om, daar waar een onevenredige situatie ontstaat voor de burger, af te wijken van het bepaalde van artikel 7 indien nodig (ingevolge artikel 8: de hardheidsclausule). Bijvoorbeeld als er redenen zijn die de verzoeker niet waren toe te rekenen.

Artikel 8. Onvoorziene omstandigheden

Dit artikel geeft ruimte aan het college om in zeer bijzondere of onvoorziene gevallen af te wijken van de regels zoals neergelegd in deze regeling.

Artikel 9 en 10. Inwerkingtreding en citeertitel

Deze bepalingen spreken voor zich en behoeven geen nadere toelichting.